

Acord estratègic d'actuació entre el Departament de Cultura i el Museu d'Història de Catalunya per a l'any 2012

1. Signataris

El present Acord materialitza l'encàrrec del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, representat per l'Honorable Sr. Ferran Mascarell i Canalda, Conseller de Cultura, al Museu d'Història de Catalunya (MHC), representat pel Sr. Agustí Alcoberro i Pericay, director del MHC.

2. Objecte de l'Acord estratègic

Aquest document fixa els objectius estratègics del MHC per a l'any 2012. Aquests objectius estratègics suposen un full de ruta que guia l'activitat del Museu dins del mapa de Museus Nacionals de Catalunya o d'àmbit i vocació nacional, en aquests moments amb restriccions pressupostàries i amb una inevitable necessitat de prioritització.

La difícil situació econòmica actual, que impacta directament en els recursos disponibles per part de les administracions públiques, així com l'exigència de transparència en la gestió pública i de rendició de comptes, augmenta la necessitat d'introduir instruments que impulsin models de gestió més eficients. En aquest sentit, el Pla de Govern 2011-2014 de la Generalitat de Catalunya estableix com a objectiu gestionar amb eficiència els recursos disponibles i incorporar la planificació estratègica i l'avaluació en els procediments de treball del Departament de Cultura. És per aquest motiu, que el Departament de Cultura i els Museus Nacionals o d'àmbit i vocació nacional, han endegat una nova dinàmica de relació en la qual s'emmarquen aquests acords estratègics, els quals són instruments habituals en la gestió del sector museístic en d'altres països del nostre entorn.

L'objecte d'aquest Acord, per tant, és el d'establir uns compromisos respecte a l'activitat a desenvolupar pel MHC, concretats en uns objectius estratègics, els quals podran ser avaluats en base als indicadors de seguiment establerts.

Els museus nacionals (MAC, MNACTEC) i d'àmbit i vocació nacional (MHC), signants d'acords de finançament amb el Departament de Cultura de la Generalitat, hauran de dissenyar les seves polítiques i programes anuals de recerca, documentació, col·lecció, conservació, exposició, difusió i educació de manera concertada i orientada a una confluència i integració en el si del Nou Museu d'Història de Catalunya. Amb aquest objectiu, i a iniciativa de la Direcció General del Patrimoni Cultural, es constituïran grups de treball integrats per representants dels museus esmentats. Aquests grups, sota la coordinació del cap del Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles, establiran les directrius i elaboraran els plans, programes i projectes encaminats a assolir aquest objectiu.

3. Vigència i efectes

Aquest primer Acord estratègic serà vigent durant l'any 2012, i es planteja com una experiència pilot en el marc de l'establiment d'aquest nou marc de relació amb els museus nacionals o d'àmbit i vocació nacional. La seva avaluació serà tinguda en compte per a l'elaboració del següent Acord estratègic previst per al període 2013-2015.

4. Missió del museu

El Decret de creació i estructuració del Museu d'Història de Catalunya (Decret 47/1996, 6 de febrer) estableix que el seu objectiu és conservar, exposar i difondre la història de Catalunya com a patrimoni col·lectiu i enfortir la identificació dels ciutadans amb la història nacional. Per tal d'assolir aquests objectius, el Museu d'Història de Catalunya s'articula com a museu narratiu amb les funcions següents: a) acollir i conservar objectes relatius a la història de Catalunya com a suport de la narració històrica; b) incentivar i organitzar activitats de difusió i promoció de la història de Catalunya i del seu patrimoni i cooperar en la seva divulgació i estudi.

5. Objectius estratègics i operatius prioritaris per a l'any 2012

Tenint en compte la seva missió, la seva vocació de servei públic i el context actual en el qual ha de desenvolupar la seva activitat, el MHC ha identificat conjuntament amb la Generalitat de Catalunya, els següents objectius estratègics i operatius per a l'any 2012:

Objectius estratègics	Objectius operatius
1. Construir un discurs històric per explicar la història de Catalunya, especialment des l'origen de la Catalunya comtal fins a l'actualitat, a mig termini i durant el procés de creació del Nou Museu d'Història de Catalunya.	<p>1.1. Implementar una oferta expositiva de qualitat, tant de caràcter estable com temporal, sobre el passat de Catalunya, especialment des dels orígens de la Catalunya comtal fins a l'actualitat.</p> <p>1.2. Constituir una col·lecció pròpia, especialment des de l'origen de la Catalunya comtal fins a l'actualitat.</p>
2. Consolidar la xarxa territorial de museus relacionats amb la història de Catalunya.	<p>2.1. Consolidar o, si s'escau, ampliar la xarxa de museus d'Història de Catalunya.</p> <p>2.2. Implementar un programa d'actuacions comunes, especialment de producció d'exposicions itinerants.</p>
3. Impulsar la concertació i el desenvolupament de programes d'actuacions comunes amb altres museus nacionals i d'àmbit i vocació nacional	<p>3.1. Començar a realitzar projectes comuns, especialment amb el MAC i el MNACTEC l'any 2012 amb vistes al Nou Museu d'Història de Catalunya.</p>
4. Augmentar l'impacte del públic al museu de manera quantitativa i qualitativa	<p>4.1. Augmentar tant de manera quantitativa com qualitativa el públic, especialment a l'exposició permanent i del col·lectiu de públic adult.</p> <p>4.2. Consolidar i ampliar l'impacte dels programes educatius i d'acció cultural.</p>
5. Gestionar els recursos de manera eficient i sostenible	<p>5.1. Augmentar els ingressos propis generats.</p> <p>5.2. Implantar actuacions per a la disminució de les despeses estructurals.</p> <p>5.3. Promoure la sostenibilitat energètica</p>

6. Indicadors de seguiment

Per tal de realitzar el seguiment i avaluar el grau d'avanç dels objectius per a l'any 2012, s'estableixen els següents indicadors:

Objectius estratègics	Indicadors
1. Construir un discurs històric per explicar la història de Catalunya, especialment des l'origen de la Catalunya comtal fins a l'actualitat, a mig termini i durant el procés de creació del Nou Museu d'Història de Catalunya.	1. Número d'exposicions temporals 2. Elaboració d'un document de la política de col·leccions del museu 3. Número d'objectes de la col·lecció del període que comprèn des de l'origen de la Catalunya comtal a l'actualitat 4. Percentatge de la col·lecció digitalitzada
2. Consolidar la xarxa territorial de museus relacionats amb la història de Catalunya.	5. Número de museus de la xarxa de Museus d'Història 6. Número de programes / projectes de col·laboració amb els museus de la xarxa 7. Formalitzar i objectivar el sistema d'ingrés a la xarxa i el seu funcionament 8. Número d'exposicions itinerants en xarxa 9. Número de cessions d'exposicions itinerants
3. Impulsar la concertació i el desenvolupament de programes d'actuacions comuns amb altres museus nacionals o d'àmbit i vocació nacional	10. Número de programes / projectes comuns amb el MAC i el MNACTEC
4. Augmentar l'impacte del públic al museu de manera quantitativa i qualitativa	11. Número de visitants, especialment a l'exposició permanent i del col·lectiu del públic adult 12. Número de visites a la pàgina web i seguidors a les xarxes socials 13. Número de persones en arxius de fidelització 14. Número d'activitats educatives formals i activitats d'acció cultural pròpies o en col·laboració 15. Número de participants totals en d'activitats educatives i activitats d'acció cultural
5. Gestionar els recursos de manera eficient i sostenible	16. Percentatge d'autofinançament: ingressos propis respecte al total d'ingressos corrents 17. Percentatge de la despesa destinada a activitats no estructurals respecte al total del pressupost corrent 18. Percentatge de la despesa dedicada a subministraments energètics (aigua i energia) respecte al total del pressupost corrent

A l'Annex 1 s'inclou una taula amb el detall de la informació que integra cada indicador, el punt de partida de l'any 2011 i la fita assolir durant l'any 2012.

Adicionalment a aquesta llista d'indicadors, el seguiment i l'avaluació de l'activitat del Museu es completarà amb els documents indicats a l'apartat 7 (Seguiment, control i informació de suport).

7. Seguiment, control i informació de suport

Per tal d'efectuar el seguiment i avaluació del present Acord estratègic es crearà una Comissió mixta de seguiment entre el Departament de Cultura i el MHC. La Comissió estarà formada per tres representants del Departament de Cultura i tres del MHC.

Per supervisar i realitzar un seguiment del compliment de l'Acord estratègic, els responsables del museu realitzaran un Pla Operatiu Anual (POA), un document en el que s'especifiquin i s'organitzin amb detall les directrius i els treballs per a cada unitat del museu i que concreti la manera d'assolir els objectius estratègics i operatius establerts. En el marc del Pla Operatiu Anual (POA), el museu recopilarà dades bàsiques sobre els seus públics i usuaris seguint les instruccions que s'emetran des de la Direcció General de Museus. Més endavant, s'estimularà la realització d'estudis de públic amb finalitats qualitatives.

Aquesta informació, conjuntament amb la Memòria anual, i qualsevol altre informe elaborat pel MHC vinculat a les seves prioritats i considerat com a rellevant per la Comissió de seguiment, seran emprats per tal de supervisar l'acompliment dels objectius establerts.

La Comissió de seguiment es reunirà, com a mínim, 3 vegades a l'any (abril, juliol/setembre de 2012 i gener de 2013) per tal d'avaluar el grau d'avanç dels indicadors i si s'han produït variacions en els eixos bàsics d'actuació. El MHC aportarà l'actualització dels indicadors de seguiment associats als objectius estratègics i operatius inclosos en el present Acord estratègic. Fruit d'aquestes reunions s'elaborarà un informe de conclusions.

8. Gestió econòmica i pressupostària

Per tal que el MHC pugui desenvolupar la seva activitat, la Generalitat de Catalunya aportarà la quantitat consignada en els pressupostos de l'any 2012, en el context de la forta reducció pressupostària a la qual està sotmès el sector públic.

Per tal d'avançar en la cultura de la millora de l'eficiència econòmica i la necessària prioritització i focalització d'actuacions, el Museu establirà una primera estimació, sense repercussions legals ni comptables, de visualització del pressupost en el marc d'una estructura funcional per tipus d'ingressos i de despeses. Aquest document permetrà disposar d'una primera avaluació dels indicadors que mesuren l'avanç de l'objectiu estratègic "Gestionar els recursos de manera eficient i sostenible".

Amb la finalitat de desenvolupar projectes singulars que reforcin l'estratègia definida en aquest Acord, el Departament de Cultura podrà considerar un finançament complementari específic per a l'exercici 2012. El grau d'acompliment dels projectes serà avaluat de forma conjunta entre el Museu i el Departament de Cultura, d'acord amb els indicadors establerts mútuament.

En el cas d'acompliment satisfactori, el romanent que es pugui produir a la liquidació pressupostària es podrà incorporar al pressupost de l'any següent, però no consolidarà despesa i s'haurà de dedicar a inversions previstes o a actuacions no estructurals.

Finalment, la capacitat del Museu per tal de mostrar avenços quantificables en la prestació dels seus serveis i en l'assoliment dels objectius estratègics plasmats en el present Acord estratègic, seran factors tinguts en compte en assignacions pressupostàries futures.

Hble. Sr. Ferran Mascarell i Canalda
Conseller de Cultura
Departament de Cultura Generalitat de Catalunya

Sr. Agustí Alcoberro i Pericay
Director del MHC
Generalitat de Catalunya

Barcelona, 25 de maig de 2012

ANNEX 1: DETALL DELS INDICADORS DE SEGUIMENT

Objectius estratègics	Objectius operatius	Indicadors	Detall (subindicadors)	Punt de partida 2011	Fita 2012
1. Construir un discurs històric per explicar la història de Catalunya, especialment des l'origen de la Catalunya comtal fins a l'actualitat, a mig termini i durant el procés de creació del Nou Museu d'Història de Catalunya.	1.1. Implementar una oferta expositiva de qualitat, tant de caràcter estable com temporal, sobre el passat de Catalunya, especialment des dels orígens de la Catalunya comtal fins a l'actualitat.	1. Número d'exposicions temporals	Exposicions temporals pròpies del MHC o coproduïdes	1	1
			Exposicions temporals externes	7	7
			Exposicions virtuals	1	1
	1.2. Constituir una col·lecció pròpia, especialment des de l'origen de la Catalunya comtal fins a l'actualitat.	2. Elaboració d'un document de la política de col·leccions del museu	Elaboració d'un document de la política de col·leccions del museu	No fet	Fet
		3. Número d'objectes de la col·lecció del període que comprèn des de l'origen de la Catalunya comtal a l'actualitat	Número total d'objectes (béns mobles i documentals) al llibre de registre	14.685 95% són de la cronologia esmentada	Increment
		4. Percentatge de la col·lecció digitalitzada	Percentatge d'objectes digitalitzats (béns mobles i documentals) a MUSEUM PLUS sobre el total d'objectes del llibre de registre	1.391 9,4%	100%

Objectius estratègics	Objectius operatius	Indicadors	Detall (subindicadors)	Punt de partida 2011	Fita 2012
2. Consolidar la xarxa territorial de museus relacionats amb la Història de Catalunya.	2.1. Consolidar o, si s'escau, ampliar la xarxa de Museus d'Història de Catalunya.	5. Número de museus de la xarxa	Número de museus de la xarxa	6	9
		6. Número de programes / projectes de col·laboració amb els museus de la xarxa	Activitats de difusió	2	6
		7. Formalitzar i objectivar el sistema d'ingrés a la xarxa i el seu funcionament	Establir els criteris i aplicar-los	No fet	Fet
	2.2. Implementar un programa d'actuacions comunes, especialment de producció d'exposicions itinerants.	8. Número d'exposicions itinerants en xarxa	Número d'exposicions itinerants en xarxa	0	1
		9. Número de cessions d'exposicions itinerants	Número de cessions d'exposicions itinerants	11	13
3. Impulsar la concertació i el desenvolupament de programes d'actuacions comuns amb altres museus nacionals o d'àmbit i vocació nacional	3.1. Començar a realitzar projectes comuns amb el MAC i el MNACTEC l'any 2012.	10. Número de programes / projectes comuns amb el MAC i el MNACTEC	Número de projectes comuns	0	2

Objectius estratègics	Objectius operatius	Indicadors	Detall (subindicadors)	Punt de partida 2011	Fita 2012	
4. Augmentar l'impacte del públic al museu de manera quantitativa i qualitativa	4.1. Augmentar tant quantitativa com qualitativament el públic, especialment a l'exposició permanent i del col·lectiu de públic adult.	11. Número visitants, especialment a l'exposició permanent i del públic adult	Exposició permanent	Públic escolar	43.520	43.700
				Públic no escolar	70.770	+ 15%
			Exposicions temporals	Públic escolar	160	+ 100%
				Públic no escolar	77.528	+ 15%
		12. Número total de visites a la pàgina web i seguidors a les xarxes socials	Visites Web /any	192.000	Increment	
			Posar en marxa el Blog del Museu	No fet	Fet	
	13. Número de persones en arxius de fidelització	Amics del Museu	80	Incrementar significativament		
		Altres Newsletter	8.330	8.400		
	4.2. Consolidar i ampliar l'impacte dels programes educatius i d'acció cultural	14. Número d'activitats educatives i activitats d'acció cultural pròpies o en col·laboració	Total activitats educatives		38	Concentrar esforços
			Visites guiades		22	
			Tallers		6	
			Itineraris		10	
		Total acció cultural		17	Concentrar esforços	
		Activitats familiars		17		
	15. Número de participants en activitats educatives i activitats d'acció cultural	Total activitats educatives		43.633	+ 10%	
Visites guiades		28.663				
Tallers		2.163				
Itineraris		12.807				
Total acció cultural		13.798	+ 10%			
Activitats familiars		2.442				
Altres		11.356				

Objectius estratègics	Objectius operatius	Indicadors	Detall (subindicadors)	Punt de partida 2011	Fita 2012
5. Gestionar els recursos de manera eficient i sostenible	5.1. Augmentar els ingressos propis generats	16. Percentatge d'autofinançament: ingressos propis respecte al total d'ingressos corrents	Ingressos per venda entrades	105.849,59	+15%
			Ingressos per concessions: restaurant, llibreria, visites guiades	75.836,01	+20%
			Altres ingressos: venda béns i publicacions, quotes, ...	9.677,17	
			Ingressos per lloguer espais	18.464,48	
			Ingressos per patrocinis	0,00	Definir 3 projectes patrocinables
			Ingressos procedents de convocatòries competitives (ajuts, subvencions,...)	0,00	Concòrrer a 3 convocatòries
			% d'autofinançament: ingressos propis respecte al total d'ingressos corrents (1+2+3+4+5)	7,18%	9%
	5.2. Implantar actuacions per a la disminució de les despeses estructurals	17. Percentatge de la despesa destinada a activitats no estructurals respecte al total del pressupost corrent	Programa estable (difusió i comunicació, activitats, col·leccions, recerca, renovació exposició permanent, treball en xarxa)	543.300,00	incrementar
			Projectes any 2012: exposicions, temporals activitats,...)	61.000,00	
			% de despesa destinada a activitats no estructurals respecte al total del pressupost corrent (1+2)	20,66%	+ 1%
5.3. Promoure la sostenibilitat energètica	18. Percentatge de la despesa dedicada a subministraments energètics (aigua i energia) respecte el total del pressupost corrent	Aigua	7.941,08	7.500,00	
		Energia	184.231,09	180.000,00	
		% de despesa dedicada a subministraments energètics respecte al total del pressupost corrent (1+2)	6,57%	6,45%	